

WE SRZODĘ DNIA 17 SIERPNIA 1796.

ROZPORZĄDZENIE

Cesarsko Królewsko pełnomocney Nadworney Kommissyi.

Jego Cesarsko Królewskiey Mości zachodnio - Gallicyyskiey nadworney Kommissyi pełnomocney. Tak przy wieździe J. O. pełnomocnego do odbierania Hołdu Kommissarza; iako też w czasie samym odbierania hołdu potrzebne publiczne dyzpozycye wydaia się następujące.

Ażeby tak wiaźd J. O. J. C. K. M. do odbierania hołdu umocowanego nadworney Kommissarza w Krakowie, iakoteż humagium samo w takowym odprawio się sposobie, który do uroczystości tych czynności iest stosowny; urządza się ninieyszemi do ścisłego wykonania to wszystko, co do tego celu nayprościey zmierza.

1. Zaleca się ażeby wszyscy właściciele domow którzy iakie pomieszkania lub stajnie puścić przyjeździacyimi i najać przez czas odbywającego się humagium myślą: to przez napisaną kartę, dla wiadomości, i wygody przyjeździacych gości, otdąd obwieścili.

2. Każdy właściciel domu od szóstego Sierpnia zacząwszy aż do 25 tegoż miesiąca ma kazać latarnia przy swoim domu zawiesić, i tak w niey palić, ażebyby w teyże co dziennie przynajmniej do pół nocy trwał ogień.

3. W przypadku gdyby dziewiątego sierpnia iako w dniu uroczystego wiaźdu ulice suche, i kurzawa pokryte były to właściciele tych domow, ktore od wislney bramy, aż do pryncypalnego mieysca, to iest: rezydencyi J. O. do odbierania homagii umocowanego nadworney J. C. K. M. Kommissarza na drodze stoiać, przed temiż domami dostatecznie ulicę skrapiać kaza.

4. Wystawienie rozmaitych rusztowań tym koncem aby ułaćwić sobie widzenie uroczystego wiaźdu, dla nieszczęść i przypadkow, których się w tym razie obawiać można, zabrania się; ale w tych mieyscach gdzie uroczysty wiaźd temu nieprzeszkadza, i przypatrywanie się od postawioney w tym mieyscu warty pozwolone będzie, trzeba się w cichości, i skromnie zachować!

5. Kahał i kupcy żydowscy, w dzień uroczystego wiaźdu, na mieyscu, dla nich wyznaczonym (w takim porządku ażeby starsi w przody, po nich zaś kupcy staneli) w cichem uszanowaniu wiaźdu oczekiwać powinni: wogólności zaleca się żydowskiey gromadzie, ażeby ta, nietylko w tym dniu, ale też w przeciagu całego do humagium wyznaczonego czasu, tak wszyscy w ogólności, iako też każdy w szczególności przystoynie się zachowali: tudzież zaleca się, ażeby w dzień wiaźdu i homagium tym tylko żydom wychod z miasta żydowskiego pozwolony był, którzy czysto i ochędożnie są ubrani.

6. W dniu uroczystego wiaźdu pozwala się, furmańskim albo wiktualnym wozom, tylko od godziny 4 do 9 rano a w dniu homagii od 4 do 7 godziny z rana wieźdzać do miasta, i wyieźdzać, potym będą bramy miasta zamknięte.

7. Porządek, podług którego parada do Kościoła od Panny Maryi w dzień homagii odprawiać się będzie, zachowa się i w Kościele samym, tak iednak, aby wiaźd z tamtąd do Kościoła

Katedralnego bez wszelkiego pomieszenia mogli być do skutku przyprowadzony, zostało więc do zalecenia z tych miar.

1. Herold czyli Marszałek, zaraz na prawej stronie przy drzwiach kościelnych stać ma, potem stawaia.
2. Służący w liberyi po prawej i po lewej stronie uszykowani wrząd, tak ażeby ciż sami wychodząc z Kościoła, za Heroldem, mogli iść za nim tym samym sposobem iak wchodzili, rownie też stawaia.
3. Dómovi officialiści do uregulowania rządów kraioowych i do odbierania homagium wyznaczonych pełnómocnych J.O. Kommissarzew, którzy.
4. Subalterni J. C. K. Subseliow i rządów następuia.
5. Officyerowie militarni stawaia po prawej i lewej stronie, pod sklepieniem między ołtarzem Sanctissimi, po którym prezbiterium następuje.
6. Powołane do złożenia hołdu, zakonne Duchowieństwo.
7. Krakowski i Kazimirski Magistrat.
8. Akademia.
9. Ci ze Szlachty którzy nie będąc deputowani przysięgę sami z siebie złożyć zechcą, iako też deputowani ze Szlachty z cyrków.
10. Powołani świeccy duchowni stana w presbiterium stosownie do swoich rang tak, ażeby ciż przy wystawionym dla J. O. Hołdownego Kommissarza tronie naybliżej, a Zakonnicy po prawej i lewej stronie przy wstępie do presbiterium staneli.
11. Pierwsze miejsca w presbiterium po prawej i lewej stronie Tronu są dla dam przeznaczone.

12. J. W.W. Prezesowie, Viceprezesowie Subseliow, rownie iak gubernialni, apelacyjni i ziemscy konsyliarze, biorą miejsce po lewej stronie, naybliżej nadwornego rządów kraioowych regulującego J. C. K. M. Kommissarza.

Wszystkie znakomitsze osoby które do Aktu homagii nie należą, tylko uważane są, iako goście, wezmą miejsca w stallach po prawej i lewej stronie.

8. W tym samym porządku iak wiadz do Kościoła Panny Maryi odbywał się, odprawi się też parada z tegoż Kościoła do zamkowego: rownie iako też ustanowiony w Kościele Panny Maryi, porządek zachowa się, w Kościele Katedralnym.

9. Dla umieszczenia tak dam, iakoteż rozmaitych partyi w swoim przyzwoitym miejscu, zapobieżenia przez to wszelkiemu nieporządkowi wyznaczeni będą na to umyślnie kommissarze.

10. Spodziewamy się, że tak w dniu uroczystego wiadzu, iako też homagium, nikt do ulic i miejsc przeznaczonych do parady cisnąć się, i przeto w tych ulicach i miejscach dla przy ozdobienia wiadzu postawionym militarnym i cywilnym korpusom, iako też cechom potrzebnego miejsca zabierać, a tym samym do tej ostateczności przywodzić niebedzie, ażeby takowy cisnacý się przez kawalerya dla utrzymania dobrego porządku, tam będąca, i od sług policyynnych był z tamtąd rugowany. A gdyby (czego się niespodziewamy) kto pod czas tych uroczystości na publicznych ulicach w miejscach nieprzyzwocie postępował sobie, to takowy natychmiast, od naybliższej milicyi lub straży policyynnej wzięty, na hauptwach zaprowadzony będzie, i podług okoliczności przestępstwa, zasłużoną karę odbierze.

11. Urzędnikom policyi, którzy nad publicznym porządkiem czuwać maia, należy bez wszelkiego oporu posłuszeństwo czynić; i ażeby publiczność tych policyi urzédnikow poznała, będą ciż na kapeluszach żółą i czarna kita opratrzeni.

12. Ażeby na nieprzewidziane przypadki, które się przy tak wielkim zgromadzeniu ludzi zdarzać zwykły, mieć gotowość, będą w chirurgicznych mieszkaniach i aptekach znajdujących się w bliskości uroczystego wiadzu od rządu Doktorowie, Chirurdzy i akuszerki na usługę publiczności przysposobieni, gdy nadto Kommissarzom policyynnym zalecono, aby w podobnych przypadkach na do-rzędziu byli, i wszelki potrzebny ratunek czynili.

13. Rownie też nietylko w dzień homagii podczas ktorego w wieczor miasto Krakow, Kazimierz i Stradom, illuminowane być maia, ale też przez cały przeciąg uroczystości homagium publiczne do ugaszenia ognia przygotowania podwoić należy: a rozstawienie militarnych wart i patrolów przez wzgląd na publiczną spokojność i porządek tak urządzić, ażeby przy namniejszym alarmie. i na wszelkie żądanie, natychmiast militarna asystencya przytomna była. Spodziewać się więc należy od gospodarzów, którzy do powszechnego porządku i obyczajności wielce przychylić się mogą iako naygorzniejszy dzielnosci w stosowaniu się do uczynionych niniejszych, końcem bezpieczeństwa i porządku rozporządzeń.

14. Przy przyjeździe w dzień hołdu na obiady sukiennicach dać się mający, w tym razie, gdyby pogoda nieślużyła, i goście byliby przymuszeni, z Spiskiego pałacu do sukiennic iechać, następujący porządek jazdy zachować się ma.

- a) Przyjazd do Spiskiego pałacu z prawej strony rynku, czyli od wiśney ulicy dla zachowania porządku pozwolony byćdź niemoże, lecz wszystkie pojazdy mają z lewej strony rynku do tego pałacu zajeżdżać, i po wysiadaniu swego państwa, wzdłuż mieyskiego szpiklerza po prawey stronie aż do wiśney ulicy, tym sposobem w rzedzie stanąć, izby na pierwsze zawołanie, wygodnie z rzędu ruszyć, i do Spiskiego pałacu przyjechać mogły.
- b) Z tego pałacu iedzie się prosta linią przez kramiki po lewey stronie rynku znajdujące się, aż do wchodu samych sukiennic, gdzie po wysiadaniu państwa powoży daley przez kramiki posuna się, i do domu powraca.
- c) Mieysce oczekiwania dla pojazdów, aby po obiedzie po państwa przyjechać mogły, iest na rynku przed kościołem Panny Maryi wyznaczone, gdzie też podobnie w rzedzie od floryanskiej ulicy, wzdłuż kościoła aż do grodzkiej ulicy uszykować się, i na zawołanie zajeżdżać powinni.
- d) Przytym znowu tą sama drogą przez kramiki udać się mają do wchodu samych sukiennic, i po nastąpiomym wsiadaniu daley przez kramiki aż na rynek poiażdą, gdzie im wolno iest w tę stronę iechać, dokąd im państwo ich rozkaże, wyjąwszy iednak wyżej wspomniany plac na oczekiwanie dla pojazdów wyznaczony.

15. Przy pogodzie, gdzie goście ze Spiskiego pałacu do sukiennic pieszo puść mogą, przyjazd, do Spiskiego pałacu ze wszystkich stron pozwolony iest, a tym samym i lewa strona rynku ku wiśney ulicy niezamknięta będzie, iednak i w tym razie co się tyczy placu oczekiwania wyżej nadmienionego, i samego porządku jazdy, aby goście z sukiennic po skonczonym obiedzie odwieść, nieodmiennie zostać powinno.

16. W dzień hołdu w wieczor, gdy w pomienionych sukiennicach bal dany będzie, następujący porządek jazdy zachowany byćdź powinien.

- a) Ponieważ wchod od sukiennic ku odwachowi iedynie dla pieszo idących wyznaczony iest; więc drugi wchod ku Spiskiemu pałacowi szczególnie dla przyjeżdżających zostawiony iest.
- b) Ażeby się iednak zdarzenie to nieprzytrafiło, by między kramikami przed wchodem do sukiennic znajdującymi się, pojazdy niepotykały się, i niekrażyły, więc tylko ze strony Spiskiego pałacu pomiędzy te budy zajeżdżać do sukiennic wolno.
- c) Skoro tylko goście z pojazdów wysiedą, muszą też niezwłocznie od wchodu oddalić się, i prosto pomiędzy dalszy rząd kramikow ku kościołowi Panny Maryi odiechać.
- d) Mieysce czekania dla pojazdów w tenże wieczor iest znowu wzdłuż Panny Maryi kościoła, ku grodzkiej ulicy przeznaczone.
- e) Jak przedko pojazdy do odwiezienia do domu zawołane będą, mają podobnym sposobem, iak podczas wielkiego obiadu od strony kościoła Panny Maryi przez kramiki ku wchodowi do sukiennic zajeżdżać, tamże swoje państwo wziąć, i przez dalsze rzedy tychże kramikow prosto ku Spiskiemu pałacowi do domu odieżdżać.

17. Tak podczas wielkiego obiadu, iakoteż i balu w dzień hołdu może się liberya w przedpokoju ratusznym tak długo zatrzymać, aż poki czas będzie, swoje państwo odprowadzić, i pojazdy przywołać.

18. Przy przyjeździe rownie, iako i odieździe, tudzież czekaniu wszelkiego hałasu co się tyczy krzyku, lub trzaskania unikać trzeba, niemnicy też i państwo swoim służącym postuszeństwo ku officyalistom policyjnym zalecić powinno. Podobnie także powożącym surowo ninieyszemi nakazuje się, by przedko nieiechali, i na zakupionych pieszo idących nalezyćie uważali.

19. Przez cały czas hołdu w wieczor z pochodniami iść lub iechać wcale zakazano iest: nakoniec

20. Względem dostawienia wszelkiego rodzaju żywności, nalezyte zabezpieczenie, i rozporządzenie uczynione zostało; Lecz aby też i temu zapobiedz by żywności w ciągu tego czasu przez przekupywanie niezdroszły, przedawanie takowych, po drogach, przed i przy bramach, tudzież w zajezdnych domach, i w pobocznych ulicach ninieyszemi ze wszystkim zakazuje się, ale takowe żywności szczególnie na wyznaczonym rynku i mieyscu na sprzedaż wystawione byćdź powinny. Także i owe przekupywanie, którym przekupnicy w okolicy miasta, i b bliskiey od tegoż odległości zatrudnić się zwykli, zupełnie zakazuje się. W Krakowie dnia 25. lipca 1796.

Jan Wacław Baron de Margelik, J. C. K. Apostol:

Rzym: Mości pełnomocny Kommissarz.

Fidelis Erggelet.

Qqq 2

D. 30 ogłoszono tu Francuzki urzędowy rapport, iż cała armia Arcy Xcia Karola została przymuszona d. 22 cofnąć się za Nekarę i wielki magazyn w Heilbrunn w paść w ręce Francuzom, tak iż się nic niepozostaje armii Austryackiej tylko cofnąć się za Dunaj. — Z Moguncyi odebraliśmy pomiędzy innemi przez postanca, który d. 30 lipca różnemi drogami z tamtąd przybył, następującą wiadomość: "Pod Erbenheim założyli Francuzi w ziemnych budach oboz, i pracują bardzo około szanców. Podpułkownik Williams przedsiębrał kilka razy rekognoskowanie w swojej szalupie na Menie aż ku Rüsselheim i kilka oddziałów Francuzkich spędził. D. 28 posunęli się Francuzi na Hechstheim ku Hauptstein; pozwolono im się aż na wystrzał armaty zbliżyć, potym wypalono do nich tak dobrze kartaczami, iż ich w kwadransie przesła 400 padło, a reszta uciekła." — Francuzi zbliżyli się już do Moguncyi i nawet do brzegów Menu; na d. 29 powstała z tej okazji tęga kanonada. Na drugidzień zrobił znowu garnizon wycieczkę. Garnizon jest w Moguncyi mocny do 15,000 ludzi, ale cierpią niedostatek soli i amunicyi. Wielki CęsarSKI lazaret, który przed 14 dniami z Moguncyi wyszedł, i Francuzom pod Steinheim w ręce wpaść, został tu na statkach sprowadzony i będzie do okolic Limburga przewieziony. — Między Schweinfurtem i Bambergiem zaszła znowu żwawa potyczka. Francuzka głowa na armia nie jest już tylko o półtory mili od Bamberga. Znajdujący się w Franken Francuzi idą dwiema kolumnami do Donauwörth i Ratysbony. — Wywiezieni z tamtąd zakładnicy, zostaną na instancją jenerała Marceau nazad wypuszczeni. Tym czasem oprócz nałożoney kontrybucyi żądają jeszcze Francuzi od miasta 100,000 miedrów mąki, 500,000 garcy wodki, 100,000 garcy octu, 300,000 funtów soli, 150,000 snopków słomy, 40,000 worow owsa i 2000 wotów i krów. D. 28 wysłano do jenerała Jourdana syndyka mieyskiego Berger i

kupca Schmidt imieniem miasta do Würzburga. — Przejazd z tamtąd do Strasburga i do Bazylei jest już zupełnie otwarty, i pocztę idą bez przeszkody tak iak i przedtym. — Tutejszy pocztamt odebrał rozkaz od jenerała Breyer aby CęsarSKiego orła zdjął, a gazeta Ristretto, aby opuściła te słowa: Za nętyaskawszym J. C. M. pozwoleniem Francuzkiej republikańskiej jenerałałości. "Jenerał Breyer zapewnił tu iż w przeciągu 4 tygodni będzie pokoy z Cęsarzem i Rz. szą podpisany.

Od Menu d. 30 Lipca.

Na d. 26 poddało się miasto Würzburg i forteca przez kapitulacyą Francuzom. Würzburgskie woyska zostały rozbrojone i rozpuszczone. — Elektor Trewirski pojechał z swoim ministrem baronem Dominic z Bareit do Drezna. Elektor Koloński także tam pojechał. — Gdy bardzo wiele ludzi z Frankonii Szwabii &c. do Bawaryi ucieka, wydał Xże biskup Pafsawski rozkaz, iż dla zrobienia drogosci niemoze im schronienia w Pafsau pozwolić.

Z Szwabii d. 30 Lipca.

Armia Arcy Xcia Karola, po kilku utarczkach z Francuzami cofnęła się za Nekarę ku Donauiowi; dodają iż się chce za rzeką Lech utrzymać. — Fortecę Philipsburg ostrzelaują już Francuzi od kilku dni; ciężką artylleryą sprowadzili z Landau. — Wiadomość iakoby już zawieszenie broni dla cyrkułu Szwabskiego zrobione było, niepotwierdza się.

Z Norembergu d. 28 Lipca.

Francuzkie korpus które stało od północney strony Frankońskiego cyrkułu, przedziera się teraz wewnątrz cyrkułu. Würzburg i Kitzingen już opanowali. Austryacy cofnęli się do Bamberga, i zdają się obrać swój marsz do Czech. Z tamtąd wyszły w niedzielę CęsarSKIE kasy. Francuzkie forpocztę stały wczoray pod Neustadt nad Aisch.

G A Z E T Y K R A K O W S K I E Y

W E S R Z O D Ę D N I A 17. S I E R P N I A 1796.

Z Wiednia d. 9. Sierpnia.

Od obydwóch armii nad Renem nadszedł raport, iż od ostatnich wiadomości niezaszło nic ważnego. Główna kwatery Arcy Xcia Karola była jeszcze dotąd w Heydenheim, a feldzeigmeistra Wartensteben w Horschheim. Tym czasem nadesłała straż, która nasze wojska w różnych potyczkach pod Elslingen, Tarkhrin, Tintzendorf i Schorndorf od 21 do 25 p. m. poniosły. W zabitych: podporucznik Andryzki od Kinskiego lekciey jazdy i 94 prostych; w ranionych: kapitan Malleschütz i porucznik Scholz od Kinskiego, kapitan Nigel od Pellegriniego, pułkownik Lattermann, kapitan Gallenberg i kapitan porucznik Koch od Arcy Xcia Karola, pułkownik Tersich i porucznik Prella od 3 Skławońskiego, kapitan Schwarzer od Altona, porucznik Hammer od Manfredyniego, kapitanowie Cuivry i Fritsch, podporucznik Schindler od Schrödera regimentu i zacząwszy od feldfebra aż do prostych 548 głów; w zamieszanych: od feldfebra aż do prostego 165 głów.

Dziwiaty nadzwyczajny przydatek do gazety Wiedenskiej N. 63.

Dnia wczorayszego przybył major od indygnierów hrabia Orlandyni z dokładnym raportem od feldmarszałka leitnanta hrabiego Cantod'Irles, tego wszystkiego co się działo podczas obleżenia, aż do oswożenia fortecy Mantua. — Forteca ta była podług tego raportu 6 tygodni od nie-

przyaciela opasana. Gdy wielkość otaczającego nieprzyaciela nie mogła być wiadomą, zachował się garnizon spokojnie, aż niedostatek karmy dla będącego w fortycy był, nakłonił wreszcie kōmmandanta fortycy uczynić w dniach 6 i 16 lipca wycieczki. W pierwszey wycieczce udało się naszym 20 fur siana w prowadzić, popsuć szance nieprzyacielskie i 100 ludzi mu zabić. Drugą wycieczkę uczynił generał maior Vukasowich w 2400 ludzi z Hornwerke Pradella, która była 600 ludźmi pod jener: maiorem Rukovina z szanów Migliaretto pokrytą; lecz gdy nieprzyaciela znaleziono nad spodziewanie mocniejszym i dobrze oszańcowanym, niepopsuto mu tylko przedkowe szance i zabrano przytym 1 kapitana, 3 poruczników i 74 od felfebra aż do prostego w niewolę. Podług dowodnych wiadomości utracił nieprzyaciel w obydwóch tych wycieczkach do 1400 ludzi; z naszej strony poległo dwóch officyerów i sześćdziesiąt ośmiu podofficyerów i prostych; ranionych było 8 officyerów i 320 od felfebra aż do prostego ranionych; w niewolę dostało się 1 officyer i 63 prostych. Walka trwała godzin dwie; wojska się biły gdyby lwy i tylko przemagająca siła mogła im wydrzyć zupełne zwycięstwo, gdyż podług wyznania brańców siła nieprzyacielska wynosiła na drugim punkcie do 10,000 ludzi. — W nocy z 18 na 19 zaczął nieprzyaciel z 4 baterii do fortecy z wielkich armat i moździerzy bić. Forpocz został z szanów Migliaretto wy-

partem i na pokrytej drodze szturm przypuszczony. Jenerał maior Rukowina odpuścił po trzy razy szturmujących, przymusił ich z utratą 900 ludzi w zabitych i rannionych do ucieczki, i zabrał i porucznika od grenadierów i 7 prostych w niewolę; myśmy nieutrącili tylko 7 ludzi w zabitych, 32 w rannionych i 8 w zamieszanych. — Podczas tego szturm wierznął się nieprzyjaciel z 320 kroków na placu przed szancami Migliaretto w wilgotną ziemię, uformował linię i pomimo tego ognia prowadził dalej swoje roboty. Odtąd zaczęło się bombardowanie i trwało wciąż; kilka razy wszczał się ogień i uczynił niemałą szkodę — Dnia 20 wezwał jenerał Buonaparte formalnie fortecę do poddania się, co zostało odrzucone. — Pomimo tego ognia z fortecy, który mu wiele armat zwałł i często jego baterye psuł, ciągnął nieprzyjaciel dalej swoje roboty, i ukończył przed Migliaretto drugą paralele ob bateriach. Zaczął z nich do miasta rzęsiły ogień sypać; ugodził się jednak z komendantem fortecy, że ohustronne lazarety były oszczędzane, które czarnemi chorągiewkami były na ten koniec oznaczone. — Dnia 27 powtórzył nieprzyjaciel równo ze oniem drugi szturm do szanów Migliaretto, a 29 trzeci; lecz obydwa tak jak i pierwszy odparł jenerał Rukowina zwalcznością. Feldmarszałek leitnant Canto d'Irles niemoże dosyć waleczności naszego wojska wychwalić, które się zawsze z nieprzyjacielem po bohatyrsku potykało. — Bombardowanie trwało jeszcze do godziny 11 w nocy do 31 lipca wciąż, gdzie już nieprzyjaciel ostatnie bomby i ogniście kule do miasta wrzucił. W nocy słychać było dalej szelest po drogach, a rano postrzeżono ciszę w szanach i okopach nieprzyjacielskich. Feldmarszałek leitnant Canto d'Irles wysłał zaraz wydział z piechoty i jazdy na rekognoskowanie; gdy nadeszła wiadomość o cofnięciu się nieprzyjaciela, posłał jeszcze więcej wojska, które aż do Governelo, Borgoforte; Marmirola i Rivolta poszło. — Jenerał maior Rukowina wysłał od swojej dywizyi kilka kroatów którzy z podporucznikiem Klein od A. X.

Jozefa husarow i cugiem jazdy w Borgoforte, opanowali cały park artylleryi i inne rzeczy iak się już doniosto. Feldmarszałek leitnant, zapewnia iż zdobyty na nieprzyjacielu zapas żywności i różnych sprzętów wojennych, tak wielki jest, iż chcąc go porządnie spisać potrzebaby kilka tygodni strawić — Podporucznik Klein w niedostatku wojska uzbroidł chłopow i za pomocą ich zabrał i Francuzkiego kommissarza, 10 officyerów i 300 prostych w niewolę. Tym samym sposobem, zabrał kapitan Montegazza w Governelo z 12 dragonami i zapomocą krakowey milicyii 200 Francuzow w niewolę, rotmistrz Barco od A. X. Jozefa husarów, pod S. Michałem di Borco 60, a rotmistrz Mack od sztabdragonów, 2 Franuzkich inspektorów, 2 sekretarzew, 2 adiunktów i 20 żołnierzy. Co dzień przyprowadzają tu jeszcze brańców i nowe zapasy nieprzyjacielskie odkrywają. — Dowiedziawszy się feldmarszałek leitnant Canto d'Irles, od wystanego do niego podporucznika hrabiego Rhevenhüller od feldmarszałka Wurmsera, iż około 5000 znajduje się jeszcze nieprzyjaciela w Goito, wysłał tam podporucznika Roszelowskiego z cugiem ułanów dla strzeżenia go. Ten officyer znalazł już maszerującego nieprzyjaciela wpadł mu we flankę i tak go pomieszał że 5 armat i znaczny zapas maki i siana zostawił, i w ucieczkę poszedł. — Feldmarszałek leitnant, zatrudnia się teraz zburzeniem wysypanych od nieprzyjaciela bateriy i szanów — Strata, która nasze wojska podczas obleżenia poniosły, wynosi w zabitych: chorąży Platfisa, od Karlstädera, podporucznik Bacis, od A. X. Antoniego regimentu, i 118 od felfebra aż do prostego; w rannych: kapitanowie Rufso i Kosich, porucznikowie Terbusowich i Thionech i adiutant Rajachich od Karlstädera, podpułkownik Birsitz i porucznik Turonley od 2 garnizonowego regimentu, maior Görschen, porucznik Dozza, podporucznik baron Hurcel i chorąży Nauendorf od A. X. Antoniego, kapitan Küfner od 2 g. r., kapitan Müller, od Giuljaya korpusu, podporucznik Kampf od artylle-

ryl i 38rod felfebra aż do prostego; w zamieszanych i poymanych: chorąży Hafsmann od A. X. Antoniego i 86 od felfebra aż do prostego.— Feldmarszałek Canto d'Illes, niemoże dosyć wychwalić w ogólności mężstwa, wytrwałości i dobrej chęci całego woyska, a wszczęgólności ma sobie zapowinność wspomnieć: jenerał maiora Rukowana, który przez swoją waleczność, rozum, nateżenie i czynność, wiele się do odwrocenia nieprzyacielskich zamiarów przyłożył; to samo wspomina o jenerale maiorze Vukasowich: podpułkownik Weifs, maior Bubna i porucznik Schappez, podpułkownik indzynierow Finetti, kapitan Hacker, i Hafuszyć, pułkownik Mercardin, pułkownik Sturioni i podpułkownik Bischutz od 2. g. r. plac kapitan Montegaza, rotmistrz Mack od szt: draga podpułkownik Roszlowski od ułanów, podporucznik Klein od A. X. Jozefa husarow; porucznik Rorilly, podporucznik Eekard od A. X. Antoniego, porucznik Richter od Belgioisfo, porucznik Redango od Czai-kistow; ci wszyscy także się szczególniey dystyngwowali, a naywięcey wychwała posłanego kuryerem maiora Orlandyni. Z resztą niemoże dosyć patryotysmu i wierności obywatelskiey ludu Mantuańskiego wychwalić, który z przywiązania swego do Monarchy dostawiał sam pieniądze, wina, ryżu, słoniny płutna na szarpie &c. i zawsze swoje życzenia o szczęśliwe powodzenie broni J. C. Mei oświadczał.

Z Bamberga d. 29 Lipca.

D. 26. przbyłtu jenerał Werneck, a dniem przedtym przeszła cała armia feldzeigniestra za Men, która ma do 40,000 ludzi, a podług innych do 25,00 wylosić. Artyllerya rezerwy która pod Kulmbach stała dostała znowu rozkaz żeby się do armii zbliżyła. Wystawo także na rekonoskowanie ku Schweinfurt, które już Francuzi opanowali; ztey okazji przyszło tam z forpoczłami do utarcki w której Austriacy kilku brancow zrobili. Odład trzyna Austriacka armia na prawem bręgu Menu swoje stanowisko, które 13,000 woyska broni; główna kwatery jest

w Keil. Wielka liczba fur tu stoi z mąką czeka rozkazów czy ma iść do armii, czy też do Czech. Siła Francuzow ma się składać pod Schweinfurt z 2 dywizy, czyli 24,000, a inne 2 dywizye stoia wokolicach Würzburga, Aschaffenburg &c. Domyślaja się iż ostatnie dywizye, które przez Würzburg przechodzą, poydą do Norembergu; przednia ich straż, miała się już na drodze ku Norembergowi pokazać. Dzisiay przyprowadzono tu 60 Francuzów, których wostatniey potyczce pod Ziel zabrano; wyznanie ich potwierdza, że Francuzi 4 dywizye są mocni pod jenerałami Lefevre, Kleberem i Callaud w Frankonii. Gdy się co raz daley ku Norembergowi posuwają, wystawo tam w zagrożone mieysca znaczne korpus iazdy z Ziel.— D. 26 weszli Francuzi do Würzburga i mieli zaraz 5 mill. kontrybucyi żądać; woyska rozkwatrowali powiększą części po klastorach i szlacheckich domach.

Z Londynu d. 29 Lipca.

W przyszły poniedziałek jedzie Król, Krolowa i 6 Królewien do Weymouth gdzie się 6 niedziel zabawia.— Wczoray pożegnał się u dworu Amerykański poseł P. Pickney, a jego następcą P. King oddał swe listy zaufalne.— Z przyczyny niepomyślnych wiadomości, które rząd ciągle odbiera z Niemiec i Włoch, zebrał się wczoray wszyscy gabinetowi ministrowie do lorda Grenville i tam aż do północy zabawili. Dzisiay rano wystął wspomniony lord kuryera do Wiednia.— Wczoray zgromadzili się także do Portugalii bandluitacy, z powodu rozgłoszoney wieści, iż armia Francuzka ma na Hiszpanią do Portugalii iść. Mowią iż Francya domaga się od Portugalii 3 mill. szt. odstąpienia dwóch bawelnianych wysp i zaprzestania wszelkiego handlu z Anglią.— Z zachodnich Indy oczekiwana flota kupiecka, przybyła szczęśliwie do brzegow Angielskich.— Niektóre prywatne listy donoszą z S. Domingo, iż tam znowu na zaraźliwą febrę, bardzo wiele ludzi wymiera: od 25 maja aż do 19 czerwca umarło 620 żołnierzy. W dystrykcie S. Nikołas, tak jest niezdrowo, że z

tamtąd musiano wojska do Port au Prince wysłać. — Zamknięcie portów Włoskich, z kąd iuż niedostaniemy żadnego iedbawiu, nakłoniło Indyjską kompanią do nadzwyczajney aukcyi iedbawiu. — Wczoray poszła saletra o 30 procentów wgorę.

Z Freudenstadt d. 19 Lipca.

Jenerał S. Cyr przeszedł pod Tübingen za Nekarę i maszeruie na Reutlingen i Blauberger prosto do Ulm, gdzie iest główny magazyn armii Cefarskiej. — P. S. D. 23 Francuzi weszli iuż aktualnie przedwczorem do Ulmu, i cały magazyn Cefarski do stał im się wręce.

Z Heilbrunn d. 23 Lipca.

Przedwczorem zachodziły iuż Francuzkie forpocły aż za Schorndorff; Cefarscy cofają się powoli na Donay i tam się będą opierać.

Z Kopenhagi d. 27 Lipca.

D. 20 t. m. przybyły do tutejszego portu 2 fregaty Rosyjskie z 15 transpor-

towemi okrętami; idą z Reval do znajdujące się w portach Angielskich Rosfeyjskiej floty, ktara w krotce spodziewan z tamtąd uzad.

Z Cagliari d. 1 Lipca.

Dla przywrocenia spokoyności na wyspie Sardynii, nadał Król następujące swobody Sardynczykom: 1) Zupelne darowanie za wszystkie wykroczenia w dniach 6 i 22 lipca i 28 grudnia 795 2) Zwolywanie peryodyczne co 10 lat stanow (Corti) sto sownie do zwyczaio w krajowych. 3) Potwierdzenie wszystkich ich praw, zwyczaio i przywileio. 4) Zapewnienie nie mianowania tylko rodakow do godności biskupiey. 5) Postanowienie raz na zawsze niewzywania na urzędy wyiawszy wice Króla tylko rodakow. W Prowadzony zwy czay proponowania 3 kandydatow, ma bydź zupelnie zachowany. 6) Terazniejsza mieyska milicya ma się na potym pozostac, i zgronadzony stany maia stały planiey organizacyi, iako też systematyczny układ terazniejszey rady krajowej podac.

D O N I E S I E N I A

DLA DAM DO TUALETY WYBORNY I OSOBLIWSZY UMYWANIA I CZYSZCZENIA TWARZY SPOSOB.

Sprawuie niewinnym sposobem i nieszkodliwie delikatna, czerstwa i przyjemną twarz, i swiatłą pęc, gubi przez ciągłe używanie tak piegi, iak i in — plamy, iako też i żółtości, tak na twarzy, iako też naszyi i rękach, ktore wiele pięknych i dobrze ułożonych Dam oszpecaią przez swoy nieprzyjemny kolor. Przeistacza grubości skóry w tym sposobie, że ta delikatną, białą i przyjemną się staje, i utrzymuie w naypoźniejszy nawet wiek kolor twarzy czerstwy i żywy. I można o tym na honor zapewnić pęc niewieścią, że to wcale nieiest bielidło, ale owszem skład tego iest z samych kosztownych, wybornych, nieszkodliwych zapraw złożony, ktore właśnie z dobroci natury na tu są przeznaczone, aby mogły skutkowac dokładnie do zrobienia pęc czystey, czerstwey, białey i delikatney: i wiele osob ktore dokładnie z ukontentowaniem tego używały mogą o tey prawdzie i skutkach łaskawie zaświadczyć, co przewyższy wszystkie pochwały, ktorebykolwiek dać można temu wynalazkowi

Można dostac w sklepie J Pana Benierskiego na Floryańskiez ulicy. Buteleczka tego, iako też i sposob używania kosztuie czerwony złoty ieden. Pod napisem: "L'eau Veritable et Secrete de la belle Ninon.,"

Na mocy zapadłego dekretu w mieście Piotrkowie, przypada na każdego brata Łukasza i Wincentego Matusiewiczow po zł: pol: 1213 i gro: 24 i poł, zaczym uwiadomia się wspomnionych braci Matusiewiczow Łukasza i Wincentego, aby się po takową swoię substancją w przeciągu roku iednego, to iest: do S. Jana 1797 roku, do magistratu miasta Piotrkowa zgłosili i tam zwoie dowody iako są temiż Matusiewiczami okazali; inaczey iezeli się niezgłoszą stosownie do prawa Magdeburskiego, przepada ich majątek.

Podacie się do wiadomości iż w handlu J.P. Balcera Hallera w Kamienicy pod nro. 239 w rynku znajduie się swierze i wyborne bivo Angielskie na przeday; ktoby sobie więc życzył dostanie po sprawiedliwej cenie, na butelki, kosze i beczki.

Na Przedmieściu Miasta Krakowa za fortką Mikołayską, w Ogrodzie Bartschowskim znajduia się do przedania Drzewka owocowe iako to: Gruszki, Jabłka, Wiśnie, Sliwy, Brzoskwinie, Morelie, Aprykozy i inne w gatunkach naywyborniejszych, z Zrazow czyli Gryflow z Ogrodu JJ. Xięży Kartuzow z Paryża i innych krajow sprowadzonych, tu na zdrowych płonkach szczepione, ktorych katalog w tymże ogrodzie rozdaie się.